

Skupinski posnete z akcije v Kostanjeviški jami, z leve: Ludvik Recko, Jožica Kleindinst, Jurij Picek, Lojze Medle, Jože Cvitkovič in Ivan Žgajnar. Arhiv JK Novo mesto

jamarja trd oreh. "Kaj, če bi prebredli sifon in stopili kaminu za hrbet in po njem spustili lestvico?" se oglasi eden starejših jamarjev. Rečeno – storjeno. Dobili smo prostovoljca, ki je imel zelo težko nalogo. Neustrašni Peter je na pol prebredel, na pol preplaval vodo.

Vodja merilne ekipe, izkušeni Milan, je dal nalogo svojim sodelavcem in že se je začelo njegovo ne preveč prijetno delo. Velika dvorana je pravcat labirint rogov. Zato je treba trdno in vztrajno delati. Na milimetrskem papirju so se vrstili tlorisi in profili rogov, v zvezku pa številke vizur, ki so potrebne pri izdelavi načrtov jam. Čas jih je hitro preganjal, kajti dobili so nalogo: "Do jutra mora biti jama izmerjena!"

Druga ekipa, ki je imela nalogo, da podrobneje razišče stranske rove, je vztrajno klesala luknje v stene. Naskakovali so jih nezadržno, povečevali odprtine, se plazili skozi in upanju, da se pred njimi pojavi nov svet – kapniška dvorana. Odkrili smo nove rove, v katerih so bila jezercerca, polna podzemskih stonog in glist, kar je le redek primer v naših jamah.

Bližalo se je jutro. Bili smo že utrujeni. Ker je ostalo še malo časa, smo za trenutek posedeli pred jamo ob prijetnem ognju in pečenem kostanju ter pomislili na tovariše, ki se akcije niso mogli udeležiti.

Naša najmlajša jamarka nas je pričakala na avtobusni postaji. V očeh je imela solze radosti, ko je poslušala naše pripovedovanje. Dejala je: "Prihodnjič me tudi bolezen ne zadrži!"

Za ponatis prispevka smo se odločili, ker predstavlja tisto pravo jamarsko vzdušje iz prvih let delovanja kluba. Opisana je ena ključnih raziskovalnih akcij v Studeni, kasnejši Kostanjeviški jami.

Milan Eržen: Poročilo jamarskega kluba

Prebrano 6. marca 1978 na prvem občnem zboru prebujenega društva.

Težko je napisati poročilo za toliko let nazaj, zlasti za tista nedelavna leta. In teh je skoraj deset. Izredna jamarska aktivnost se je začela leta 1962, ko je nekaj zanesenjakov na čelu s pokojnim dr. Urošem Tršanom ustanovilo v Novem mestu jamarski klub. Živahnost je bila tako močna, da smo kasneje ustanovili sekciji v Kostanjevici in Črnomlju. Naše raziskave so zajele široko področje doljenjskega krasa, segle so v Zasavje in Belo krajino. Naša je bila pobuda za

turistično ureditev Kostanjeviške jame, za njeno realizacijo pa se lahko zahvalimo požrtvovalnim kostanjeviškim jamarjem. Takratna sekcija v Črnomlju pa se je vrgla na raziskovalno delo. Njihovo delo je bilo veliko, saj je v kataster slovenskih jam vpisano mnogo novih imen.

Naš klub je v najbolj delovnih letih dobil ime po velikem revolucionarju, narodnem heroju Vinku Paderšiču - Batreji, ki je žrtvoval svoje življenje v Beceletovi jami nad Starim gradom.

Dobro smo sodelovali z vsemi klub v Sloveniji, strokovno in marsikdaj tudi tehnično pomoč smo dobili predvsem od strokovnjakov z Inštituta za raziskovanja krasa SAZU v Postojni. Občutne pomoči pa smo bili deležni tudi od občine Novo mesto, Ljudske tehnike, Dolenjske turistične zveze in nekaterih delovnih organizacij. Izredne so bile vseslovenske klubske akcije, ki so zajele širna področja Dolenjske, ko se je zbralo tudi 60 jamarjev iz cele Slovenije, tako da smo se razdelili v tri skupine. Naša dejavnost pa je takrat segala tudi preko državne meje. Sodelovali smo na akcijah v Bolgariji, Italiji, Avstriji.

Bili smo skupina mladih deklet in fantov, polni energije, tudi pred najtežjimi problemi se nismo ustavili. Kdor pozna Rupo na Brodu, ta ve, kaj se pravi biti jamar. Do leta 1970 bi se dalo še ogromno napisati. Potem pa je prišlo tisto mrtvilo. Ker nismo ustvarili nove generacije, ni bilo za nami nikogar, ki bi lahko nadaljeval. Nekateri so odšli v tujino, nekateri so se preselili, veliko jih je pobral študij, poroke, nekatere vojaška suknja, tisti pa, ki smo ostali, smo bili preslabotni za velika dela. Izgubili smo prostore, oprema je propadla, ostal pa je arhiv kot dokaz za nekdanje uspešno delo.

Ne jemljite tega kot opravičilo, kljub temu da je v nas samih krivda za desetletni molk. Mi, kar nas je ostalo od tiste generacije, Lojze, Danč, Marjan, Niko in tisti, ki so se vrnili, obljublamo, da bomo, prej kot se nameravamo posloviti, pustili za seboj nov rod, ki bo nadaljeval delo, ki smo ga v Novem mestu zastavili pred 16 leti.

Srečno!

Občni zbor leta 1978. V delovnem predsedstvu so Niko Pavlič, Jože Cvitkovič in Jožica Kleindinst. Rado Gospodarič iz IZRK Postojna pozdravlja občni zbor. Arhiv JK Novo mesto